

Զ. Օ ՆԵԼ.

ՂԱՐԻՏԱՆԻ ՏԵՂԱՐԻՒՆ

ԸՏԷՏ 34

1856

16 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

ԻԼՄԻՆ ՏԻՆԻԼԷ ԻՄԹԻՉԵԱՐ

Սեյահաթլարըն նաղլինի ակեր լիսանլարտան տեվլի-
թիլև պիր թագըմ լուղեթլեր իլե թեզեին Էթմեյի իլք
էվվել ազըլ Էտեն պուլունտու Բիկաֆեթթա . քի հեր
իշիթտիյինէ գուլայ ինանըր պիր քիմնէ օլտուղու իշին
նագլեթլերի տալսի զէվքլե տիր : Ալէ պու Բիկաֆեթթ-
թա՝ Վակայհենս նամ գարտանըն կեմիյիլէ իլք տեֆա
տիւննանըն Էթրաֆընը տոլաշմասընտա Էօլտաշ պու-
լունտու : Բէնտի ժուռնալընըն խիթամընտա իւշ ա
տէտ լուղեթ տեֆթերի գումուշ տուր . իւշիւ տե ֆա-
գըր վէ իշէ Խարամազ շէյլէր : Պիրի՝ Պրեզիլ լիսա-
նընըն լուղեթլերի , Էթինճիօի՝ Բագակոն նէսլինտէն օ-
լուպ քենտիլերիյլէ կեղէն գահրամանտան իշիթտիյի
լուղեթլեր , քի թոհհուէլ լիսանընտան տըրլար . վէ իւ-
շինճիւսիւ՝ Վօլուգ տենիլէն ատալարտան տըրլար .
Օնտան սօղա կեմիյիլէ կեղէն Էթըուլար ճնուէն Էմ

տալենէ եւելթինտիւեր . վէ սայ քի ճէմի եօլճուլար եւ-
նի պիր մեյլէքեթե կիթտիքիրինտե եվկէլտեն պիլինեն-
լէլտեն զիտտե մալիւմաթլար թահսիլ էթմայէ , վէ էք-
սէրի պու միսիլլիւ յուղէթլէր տէթթէրի տիւզմէյէ
մէշղուլ օլտուլար . անճաք պուսլարըն տախի էքսէրի-
տի միւստիպէթպիզ տէվշիրիլմիշ վէ տըզգաթըլ կա-
զըլմըշ տըր :

Այու միսիլլիւ ճաճուա տէթտերլէրինին չօղու քէ-
թապիտենէլէրտե սազլանըպ՝ վազըթ կէշտիքտեն սօնրա-
տիմ քիմսէլէր պուսլարը իշլէրինէ գալլանըպ միւֆիա
օլմուշ տուրլար : Այլան հէր նէ գատար թէթհիմ ու
թէթիրիք սահիպի իսէ տէ՝ կազաղըլարընը օզուլուպ
միւթալաա էտէն ազ պուլունմուշ տուր : Այու ալիմ
պու միսիլլիւ տէթտերլէրտեն՝ քի Ալէլիքանլըն Լէյտե
շէհրինին քիթ ապխանէօինտէ էլ կազըսը պուլտու , Սա-
լէտալմ վէ Չինկէալէ վէ Սալտպար վէ Ճաբօն վէ
Ճալա լիսանլարընա յուղէթ քիթապը կապիտը : Սօլ-
ճուլարտան Լմէրիկա լիսանլարընլըն յուղէթլէրինի տէվ-
շիրմէյէ զիտտէճէ տըզգաթ էյլէտի : Ահստէրշմիթին
տախի եէտի սէնէ Սիպիրտե տուրմասըլա տէվշիրտիյի

1. Հարէ ճախիլինին պալը ապալարընլըն Լիսանլարը
նամ բիսպէսիտէ , քի 1708 տէ ստամբա օլմուշ տուր :
Սալոմօն վէ Գօգաս վէ Սուվէլ Այնէ վէ Լչ տը Սօիզ վէ
Սօս վէ Սատակապար ատաքարընտա միւսթամէլ լի-
տանլարըն յուղէթլէրինի տախի մուխթասար պիր տէթ-
թէր էթմիշ աիր մէզքիւր Ուլլան . վէ պու լիսանլարըն
ճիւմէսիսին քէօքիւ Սալէյ տէնիլէն լիսան տըր տէյիւ
վէրտիյի գարար՝ վազըթ միրուրէյլէ սապիթ օլմուշ
տուր :

լուղէթեր , քի Պէտրքուրգոս Ռուսիա խմբադորու-
նուն քիթապխանէսնտէ հրփղօլունմնչ տուրլար , Վը-
լաբթօնն Եւիա Բօլիկօրտա նամ քիթապրըն ինչա
էթմէսնտէ չօգ իշինէ հարատըլար :

Պու միլէթիէտէ քրիստոնէալըղը դապուլ էտէնէր
իշին տինէ վէ տուվայէ տայիր քիթապլար՝ պու լի-
սանլադտա պասրլան քիթապլարըն իլքի օլմաը իճապի
հալտէն իտի . վէ Կըյը մէր տախի մութլազապու տու-
ալարըն սըրաօընա կիրմէլի իտի : Պունուն իշին հէր
լիսանլարը պիր պիրիլէ բուպար էթ մէյէ՝ պու տուա-
նըն հէր պիր լիսանա թէրճիւմէսի էօրնէկ թութուլ-
մուչ տուր : Պէյլէ տուա քիթապլարընտան ազ պիր շէյ
թօրլամը ըտըլար Ելտպերկէր վէ Նոսդէլ վէ Պիպ-
լիստէր . անճագ՝ թապիսթ հասընթընա մէշըուլ օ-
լան կէսնէր նամ ալիմ՝ թանըմը լիսանլարա չէշնի մի-
սալի պունլարը թօրլայըպ պիր ճիլտ հափմաընա ա-
խէրէրէնտէն էվիէլ տիւշիւնէրէք Սիլիքէտապէս նամ
քիթապընը 1555 թարիխտէ թապ ու նէշը էյլէտի . վէ
սօղրալարտա 1610 տա Վաղերուս նամ պիրքսի պիրալ
տահա կէնիլէտէրէք տէֆա ստամբա էթտի . լաքին ի-
շինէ հայըճա տա հանըլար կիրմիշ տիր՝ . պու քիչ

1. Սիլիքիգատէս՝ պիզիմ Տիգրան փատիշահը
մըղըն էնիշտէսի վէ դարա տէնիզ սէփահչիի փաարշա-
հը Սիհրդատըն իսմի տիր . քի երբմի իքի լիսանտան
թէրճիւմանսըղ սէօհպէթ էթմէյէ մուգթէտիր իտի տէ-
յիւ նագլ օլունմաընտան տօլայը՝ կէրէք կէսնէր վէ
կէրէք սօնրալարտա Ետէլունի էնվայի՝ լիսանլարտան
թօրլայըպ նագլ ու ինչա էթտիքէրի լուղէթ քիթապ-
լարընըն իսմինէ Սիլիքիգատէս գօմուչ տուրլար : Ու

Թապալտապալտ ֆապիլէթի օ տուր քի՛ պիր մերքեզ կի՛ պի օլուպ սոնրատան Թաճաիլ օլունանլար իւզերինէ իւլաֆէ կիպի օլտուլար , վէ Լտէլունկուն վէ Ալագէրունսուն պու իսմիլէ նէշո էթաթլէրի իրի քիթապլարն նանրնտա ճալարն տտաշո օլան պու քիթապլն քիւլ չիւքիւլիւնիւ կէօրիւպ կիւլէրլէր իսէ տէ՛ Ալեսնէր պու քիւլէրլէր լուղէթ քիթապլնտա ինսան աղլոնն պու զարիֆ էսէրինն սիֆտաճ պաշլանկըճ օլտուղունու պիլէն ֆէռաճ էտէր : Ալունտա իսանլար այր բէն սըրասըլա նաղմ օլունմուշ տուրլար , լաքիննըճֆը գատարը եա քէնտի մինասիպ եէրինտէ տէյիլ , եախուտ Թարիֆինտէ զալաթ վար տըր . վէ չիւնքի Զոմերոս պուլթարա պիր այրըճա իսան վէքմէք մէրամ էթմիշ , Ալեսնէրին լուղէթ քիթապլնտա պուլթարն իսանը տախի տէրճ օլունմուշ օլտուղունու խապէր վէրիւսէմ՝ պունուն Թէֆճիմ ու Թէֆրիք — քրիթիք — գուտրէթի նէրէլէրտէ օլտուղու աննաշըլըր : Ալէրէք պունու վէ կէրէք Աուլէրին վէ Լուտէքէնին վէ Ըզթոքըն վէ սայլ

այգմէն պու մաճալտէ Տաշիէսինտէ իշար էտէր քի՛ Ալեսնէրին լուղէթ քիթապլնն մէզքիւր իքի ստամբանըն տրա վազթընտա՝ 1561 տէ՛ Զումմատա տախի ստամբա օլունմուշ տուր , Անճէլօ Սօքքա նամ ալիմին՝ Վալիտան չիլապիսանէսի Լաֆիլէ նամ քիթապլն իշինտէ՝ զաթըր նէրէտէն օլտուղու իշար օլունմալարաֆ , վէ պիր մաճալինտէ պու քիթապլն մէլէլիֆի՛ լուղէթլէրի քէնտիսի ճէմ էթմիշ կիպի կէօտէրիք իսէ տէ՛ Ալեսնէրին քիթապլնն թըպգըրըն ալըրշ տըր , սթամբա հանըլարընը տախի պէրապէր , վէ էթտիլի իլավկէր ճիւղիլէթ մաղուլէսի տիրէր :

ըրարքն քիթապարնը պաթալ էթտիլէր Ալիքինսին՝
վէ Շամպերլէյնին՝ կէչէն տէհրին իւք սէնէլերինտէ
թապ էթտիլէրին կէնիշէ քիթապար :

Պու թարխս պիղն պէյլէ պիր վագթէ կէթիրիր ,
քի պու իլմին գալտիտի հէր նէ գատար գուսուրլու
գալմը ըտը ըսա տա՝ հիչ տէյիլ իսէ մէշքի կէնիշէ
մէյտան պուլտու , վէ թէֆթիշ էթմէլերինն շէքլի վէ
ուսուլի տէյիլտի , վէ տահա էլդէմ վէ մուգթաղի
տըգգաթլարա եօլ աշուրը : Իհթիմալ քի՝ իլմի միլէլ
(աղգաբանութիւն) վէ իլմի տին հաքգընա նազարէն
պու իլմին պուրհան վագթը պու ուտու :

Այառլ օլտուղումուղ էյամլալ իլմիլէրի պիր եէրէ
կէթիրիպ պաղլայան՝ Այալմիցին իսմի տիր : Պու աղիմ
քիմսէնին եէլթէնտիլի իլմիլէրին մէճմուլնի պիր իսմ
իլէ անաթմագ լաղըմ կէլսէ՝ ֆէյլէսօֆլուղա եէլթէնիր
թտի տէմէյիլէ պիթիրէ պիլիլ իղ : Աքրին պու տա օ
նուն իթիպարընա զիւլ կէթիրիր . զիրա շիմաի չօգ քիմ
սէլէր իլմին եալմը պիր սընըֆընտա պիր եէնի պուլուշ
էթմէլէրիլէ ֆէյլէսօֆլուգ իսմի գաղանմանըն արգասինա
տիւշէրէր , վէ գաղանըլար : Այալմիցին աղլը՝ քէնտի
մէշհուր խամսինն (Նիւթմուս) քէօշէլի պիլուր փար
չասը կիպի՝ հանկը թարաֆալ չէվերսէն պիրէր րէնի
կէօսթէրի իտի : Ալէ իլմին եալմը պու շալգը օն
տան կէզէրէք էնվաի րէֆնագ ու էլվան իղհար էթտի .
ճիւմէտի աշըգ վէ փարլագ . վէ տէյիլ կէօրկէնին՝ իլա
ըշըղէն ինճէ տէրէճէլէրիլէ պիր պիրինն պաղլը : Սիւն
շաաթընտա՝ քնաֆֆէի իւլիւմ հիւքմիւնտէ օյնաշան օ
նուն զիհնինն շալգը կէօրիւնիլ . վէ աղլընը եօգ
լատըղմըղտա ֆարգընա վարըր ըգ քի՝ պու ճիւմէլ չէ
շիտէր պիր գալտիտտէն տղմա , վէ ֆէյլէսօֆնա թէ :

Ֆէքըրըրէրտէն ճանլանմըշ վէ տիրիւփշ տիրէր : Պունուն
ինտինտէ մ թէմաթիք վէ իւրի էտէպ (բարոյական) .
իւրի թարիխ (պոս մաթիւն) վէ թէֆթիշի քէլիմաթ
(բանասիրութիւն) ճիւմլէսի պիրտէն պիր մահալտէ
ճէմ օլունմասընըն սիֆտահը պունուն գիհնինտէ օլտու :
Վէ պու իլիմլըին ՚էր պիրինէ ոյրը այրը մէշքիլէ
վադթ ու տըգգաթ ր էտէն քիմ էլէր տախի՝ պուն
լարըն ճիւմիսինի պիրտէն քէնտինտէ տէրճ էթմէյէ վէ պիր
պիրէրինտէն Ֆայտա կէօրմէլէրինէ կարտըմ էթմէյէ քի
ֆայէթ էտէն զսթըն հիւքիւնէ էյվալահ էտէրյէթ
իտի :

Լնվայի մայիւմաթլարըն պիր եերտէ պունունմասը
իդթիզա էտէն պու միսիլլու պիր իլմին իլէրլէ Էինի
պէօյլէ պիր քիմնէտէն ումա պիլիը իշ : Լյուի միլէլ պէօյ
լէ իտի : վէ իլիմլէր սըր քնա քէնտինի տախիլ էտէն
զափախլէր Լայպնիցին իշի տիրլէր : Կէրէի քիթապա
ընըն պազը սէօհպէթլէրինէ պազընճա՝ զանն օլունուր
քի իլք լիսան իպրանի լիսանը գըյաս էտէր իտի . լտքին
Պէնցէլէ կազտըլը մէթմուպունտա պու իտտիայը րէտտ
ու ճէհը էթմիշ տիր : Էէր նէ իսէ լուղէթլէրին պայա
ղըճա թուպարը նէ գատարա տոգ վարա պիլիըսէ՝ ազլէ
մուաֆիդդ քափախտի պինա վէ իհտաս էտէն պու զաթ
օլտուգունու թանըմադ լաղըմ տըր . վէ լիսան թուպա
րը թարաֆտարլարընըն թէրթիպլինէ տայիր հիշ պիր
լուղէթ մինասիպէթի կօգ տուր քի պու ալիմ քիթապ
լարըն պիր մահալինտէ իշար էթմիշ օլմայա . ում
տուգլարընըն չօղու վուգու պուլմուշար , վէ թահմին
լէրինին չօղու սահիհ օլտուգու թաստիգ վէ սապիթ
օլունմուշար տըր :

Կէշիշ զէմանտաթիթիշի քէլիմաթա եէթ էնէպէր ,

միսիլիւ լիսան մէջքինի ֆայտեսիզ շէյլերէ գուլանա
ճագ ետրինէ՝ Լապնից իւր էփվէլ անատը վէ անաթտը
պունուն իւմի թէվարլիւ վերտիյի ըջղը . էքի միւ
լէթիերին մահալ տէյրտիրմէսինին իզի պունունուլա
պուլունմասընը , վէ էքի վէ մէճհուլ թահրիրաթլա
րը գափատան պուլութլարըն տախի պունունուլա տէֆ
ուրէֆ օլունմասընըն իճթիմալընը խապեր վերմիշ տիր :
« Լազարիկահհըն կենիշլէնմէսի մուլըղա իլմին թահհիւ
լինին թափընա տախի թէպէտտիւլաթ կէթիրմիշ տիր .
Այլ Լապնից հեր նէ գատար պաղը լուղէթլերին
քէօքիւնիւ պուլմաղա բասթ կէյէ վէ էյլէնճէ կիպի
տղըլ վերմիշ իտի իսէտէ , մահալերինտէն տօլայը պիր
պիրինտէն զայէթ ուղագ տիւշմիշ լիսանլարը պիր պիւ
րիյլէ բուպար էթմէյէ թէմէլ պրագմագ՝ պու իլմին
ֆայտեսիկէ կենիշլէ մէյտան վերմէք պապընտա օլան
արըրուսունա զայէթ մուաֆըզ ըտը : Իշթիքիւն էտեր քի՝
լիսանլարտան էմապեր տէվշիրմէյէ լայըզընճա տըզգաթ
պընմամըշ տիւննայը կէզէնլերին թարաֆընտան . վէ
քէնտի տիրայէթիյլէ աննատա պիլտի քի՝ պու էմալ
լէր պիր պիրինէ պէնպեր օլմալը տըրլար . վէ զայէթ
սատէ վէ խարճը ալէմ վէ մուգթագի մատտէլէր պա
պընտա օլմալը տըրլար : Տասթլարընա թէնպիհ էտեր ի
տի քի՝ տէվշիրտէթլերի լուղէթլերի ճէտփէլ միսալի
տէֆթէրէ ալըպ բուպարլարընը գօլայթթսընլար . Վիւր
ճի լիսանընը թէֆթիշլէ ալընլար . Լըրմէնիճէյի Գըպթի
լիսանըլա , վէ Լընափուտճայը՝ Կէմցէճէիլէ վէ Լաթին
ճէիյէ բուպար էթմինլէր : Վէ քէնտի թէֆթիշլէրինտէ
սարֆ էթտիյի տըզգաթ , վէ քէնտի զիհնինէ մախսուս
օլան հէրասէթ վէ ֆէթանէթ էօլլէ շէյլեր օնա թահ
մին էթտիրրլէր , քի եէնի վագթըն ալմէրինին թէֆ

Թիշիյէ թուաճա թասհիհէ՝ վէ թաստիդ օլունմուշ
տուրլար : Մէսէլա , զանն էտեր իտի քի Պիսքայեան
լիսանըլա Վըպթինին . վէ Սպանիա լիսանըլա Մըսըր
լիսանընըն լսւղէթ մինասիէթլէրի օլմաղը . վէ Եունկ
նում ալիմ մաթէմաթիքա հիսապըլա կիպի ուղ իսպաթ
էթմիշ տիր պունուն թահմինին սահիհլիյին :

ՏԻՆՍԻՉԼԻՔ ԻՆՍԵՆԸ ՄՈՒՂ ԸՅԻՐ ՏԻՐ

Պ Ա Պ . Չ :

Սպաղդ անգլէնէնլէրին թափսիի :

Ետրատըճը ասըլ զաթա՝ տիւնեանըն կարատըլըջ
հագգընա եազան պիմլէր տիւրլիւ իսիմլէր վերմիշ օլ-
տուգտան մատէ՝ նէմցէլի Վանդ վէ Տիհգէ վէ Շիւ
լինի վէ Հէկէլ վէ Հերտեր վէ պունլարա մէնէնտ ֆէյ-
լէսօֆլար տախի տիւրլիւ իսիմլէր վերիպ՝ պու իսիմլէրի
պիլաֆարգ պիր պիրի եէրինէ գուլլանտըլար . վէ պու
իսիմլէրտիր զաթը մուլլադ — բացարձակ էակ — , վա-
հիտ — մի — , քեաֆֆէի աղլմէ — մեծ բովանդակ — ,

1 . Վեաֆֆէի աղլմէ տէնմէնին մանեասընը
պունտան աղտէմ իւչիւնճիւ պապըն իքինճի հաշիէսին
տէ թարիֆ էթմիշիլ , օրայա նազար պույրուլա :

Հայալ — գաղափար — , զաթ — Լաի — , իւզնիւմի
մոեթլազ — անձն բացարձակ — , Լլաճ .

Պու մոեթլազ վէ էպետի վէ թէլէֆտէն միւնէզ
դէճ զաթ՝ քէնտի հագգընա տախի հայալէ — գաղափա-
րա — մալիք տիր . Լաթին պու հայալ զիատէճէ գարը-
շըզ օլմասըլա օնու լայըզընձա աննամազ ըմըշ : Հա-
լիլլէ՝ քէնտիին նէ օլտուղունու վէ մէգատիրինի պիլ-
մէզէ միւշթազ օլուպ՝ պիլմէյէ վէ պու հայալը աշմա-

1 . Օրհատե թաճիզիյիմիզ օլմուշ տուր ‘Լէմ
ցէ մէքթէպլերի թէվապիսի բանդէիսթլերին իճատը օ-
լան ֆուանսըզձո մօա ապօլի — լուզէթլերի եազըշըզ-
լըձա թերճիւմէ էթմէյէ : Հարֆ պէ հարֆ հայճայա
Քայարճալ Ե — թերճիւմէ օլունուր . անձազ պունտան
հիչ պիր շէյ անաշլմայաճաղը տա աշիքեսար տըր : Վէ
ֆիթիլլերինի թարիֆիւճէ պիր ֆէյլէսֆուզա մէպի
օլմասըլա ազ քէլամըլա իֆատէ էթմէք միւշթիւլ օլ-
տուղունուսն՝ շիմտիլիք եալոնըզ շու գատարընը աննա-
տալըմ քի . պէն տէմէյէ գատըր օլան զաթլար՝ քի ին-
տան տէմէք տիր . քէնտիլերինին մախլուզ օլմասը մինա-
տիպէթիլլէ տիւեր զաթա միւշթաճ տըրլար . պապէն
ֆիթիլլերինի քէնտի իւզէրլերինէ չէվիրազ քէնտիլերինի
տիւշիւնիւրդէր իսէ աէ՝ կէօզլերի վէ գուլաղլալը վէ
տիլէր տգալարըլա ճիհանտէն տախի խապէրտար օլուպ՝
օնլարըն թապիրի ֆիթիլլերինէ նագշ օլունմասըլա՝
թամ քէլմաթէ քէնտիլքէլինտէն մութասարըրֆ օլ-
մայըպ կիւնտէն կիւնէ տիւրլիւ մալիւմաթ քէտոլ էթ-
մէքտէ տիրլեր : Մէզթիւր ֆէյլէսֆուարըն գալլինձէ
հէր պիր շէյին զաթը Լլաճ օլուպ՝ օնուն պիլլիլլէն
խարիճտէն իլապէ միմթինսիզ օլտուղու իչիւն մօա ապ-
օլի — տէմիլլէր :

դա միւլթէլա օլոր , քի քէնտինին պէն տէտիյի զա-
թընտա նէ վար նէ եօգ՝ թաճիպէն պիլմին : Պու մե-
րամընա երմք իշին նէ կափար լմըլ : Մեղքեր ֆէյ-
լեսօփարըն գափինձէ օնու ետէր՝ նէ քի պիղ՝ էնտէշէ-
միգէ պոյիս օլան պիր շէյի աննամագ լշին ետէր իզ :
Պիզ օնու պիր շէլէ կէթիրիպ քեաղըտա ալըր վէ ֆիք-
րիմիզէն էսնիւնէ գօրուզ : Պու իւք թէտլիտ ֆիքրիմիզ-
տէքինի էյիձէ աննատմատըզ ճալտէ օնու տէյիշտիրի՝
պօղար վէ կէնիտէն կաղար ըզ , թաճ քի ֆիքրիմիզտէ-
քի ճալալ թէքմիլէն վիճուտէ կէլէ . վէ պիղ տէյէ պի-
լէլմ . իշտէ պէն . ֆիքրիմին տիպինէ շիմտի էրտիմ :

Պունուն կիպի՝ բանդէիսթլէրին գափինձէ , Եւաճ
նախուտ զաթը մեթլագ տէտլիքերի քէնտի քէնտիսինի
թանըմագ մքամընտան նաշի էպէտէն մէշղուլիէթի՝
քէնտի ֆիքրիմի խարիձէ իզճար էթմք վէ պիր շալը
զաթ կիպի էսնիւնէ ալմագ ալը , քի պունա մեղքիւր
ֆէյլէսօփար քէնտիլէրինին աննաշղմագ ֆէյլէսօփճա
լիտտերյա՝ դէնպիի՝ դէնպի պէյիլ իկի՝ դէնպի Գարլ լարնա
ալմագ ըթըրլաճըլա աննաթմագ իսթէրիէր : Վէ շիւռ
քի էօյլէ գանն էտէրլէր քի՝ քէնտիսի ճէմ բուճ ճէմ
ճիսմ տիր , (պազըսը ճիսմ օլմաթընը գուտրէթինէ
ճամլէտէրիէր) , քէնտինին իտրագա միւգթէտիր բուճա-
նի զաթը կայըլալ պիր թագըմ իտրագա միւգթէտիր զաթ-
լար թէշքիլ օլուրլար . վէ ճիսմանի պիրլիյի տախի ու-
ֆագ ուֆագ տօղրանըպ վէ թագսիմ՝ օլունուպ՝ կէտօ

1. Տէմք խտէր քի՝ պունարըն Եւաճ տէտիք-
լէրի քէնտինին պաղը բարչալարընա էօյլէ շէլ ու զըյա-
ֆէթ վէրիւր քի՝ պէյն էլ նաս ճէմ լուղէթիլէ աննա-
շղըր :

վէ գուրագ՝ վէ պուրուն վէ ազրզ վէ էլ՝ վաստեթապըլար տույուլա պիլիպ պֆուլի վէ Նի-թախն տենձլիյէ մա-րուֆ չէյլէր հաարլա կէլիլէր :

Պու թերթիպ միւճիւպիւնճէ ճիհան նէ տիր : Այ-րահըն պիր թէպարիլ չէքլի . քի պունտունուլա զաթը մութլաք տիրիւ միւնտեն աջըլը կիպի պէյան ոլուր . վէ քէնտիսի թաթալիլէն պիլմէք իչիւն քէնտի գուզվէի միւտրիգէսիսին նադարընըն ինտիստէ հայըլըր :

Ինտանլար տախի՝ պու անէ տէք սափ տերունճա զանն էթաթքէրի կիպի հէր պերի այրը այրը զաթլար : օլուպ ճիսմէն եէքտիկէրինտեն ֆարգլը պիրէր պէն տէ-յիլ իմիշէր . օնյարըն բուհու՝ պիսիհայէ բուհուն էն վայի չէշիալէրինտեն պիրի իմիշ . վէ ճիսմի տախի՝ ա-խէր ճիսմէրտեն խթիսալէն մոտտէի իւմլմիսին պիր չէքլի մախտուտէ տախիլ օքմուշու ումուշ . Այհայէթ , պէնի առեմ վէ հայփանաթ վէ նէպատաթ , պուերաըն ճիւմլէտի Ալահանի եօղիւն պիրէր թէպարիլէթլէրի օ-լուպ , պիրէր թէպարի իմիշէր քի Ալահ քէնտիսիսի օնյարտա սէյր էտէր վէ քէնտի զաթլընը մութլալաա է-տէր իմիշ :

Քիւնտը չու քի պաւ թէպարիլէր իլը միւսէվվէ-տէ օլմարըլլա զուտուրլու օլուպ թէֆհիմի իլահիի լայըընճա պէյան էթմէգէր : Օնուն իչիւն հադմազ , տան հօրուլմաք պիլմէզ միւսիլիֆաէ ապրմ հադուղը-նը տէյիւշտիրէքէր հէնի գայըպա սօգմալա վէ քէմալ-էթէ էրտիրմէյէ պիր զօր վար : Այլի վէ ճիսմանի ալուն հանըն պիր տիրիլիէ ինէպալիլ թաղնիլ օլմարընըն պուն-լարըն զալիլնճէ պաշղա պիր նիշանիւտաշը վէ սերամը օլմայօր , իլա քիսլնաթըն գայըլը — գադափար — տէ-նիլէն չէյի քէնտի էսքի հիյէթիստեն թէմիգիլիպ զիյա-

տէ թէպէ՛ր իննէ երտրերէք զաֆեր պուտուրմագ : Պու
առէլէթ ուզուն վէ մէշագգաթը ըսա , վէ Ալաճ պա-
ղէն քէնտի խօշանուղը պիր սահիֆէի պօզմագ իչին
ինսան դանըյա Լօղուլմսւշ չամուրույա սըվայօր ու-
սա՝ օլմայա քիաղը գըսսա քիմսէլէր կիպի թէշէքքի է-
տէլիմ տերէ էր :

Հէր նէ վագըթ քի զարպի տէսթիլէ պիր շէյ պօ-
զուլուրսա՝ օ՛ պիր իլէրիլէմէք իմիշ . Ալէ վագըթ քի
Ալաճ մինասիպէթսիզ պիր թապիրի պիրտէն պիրէ պօ-
ղսր սա՝ տահա մինասիպէթլիսինի Էազմագ իչին իւ-
միւշ , Պունուն էն սն տէֆասը օլմայաճաղնը քիմ
պիլիւր . քիմ պիլիւր քի թէֆՏիմի իլաՏիի քիսմիլէս թէտ-
պիր էտերէք , ճիճանուլաՏը , էպէտէն քէնտի քէնտիւ-

1. Բանթէիսդ մեզՏէպինին ասասընը թարիֆ էթ-
մէմիդտէ էյիճէ աննայանլար ֆարգ էտէ պիլիլլէր քի՝
ճիճան ուլաՏ (պէթօ - ինիվէր) տէմէ իլէ բանթէիսդ-
լէր նէ աննարլար : Չիւնքի օնլարըն գապինճէ ասը
գաթ Էալընըզ պիր Ալաճ տըր . վէ ճէմի քեաթնաթ օլ
գաթըն պիրէր շէքլի տիր , պու միւնվալ իւզլէ քեաթ-
ֆէի ճիճանտա Տէր նէ քի վար օլուպ ճիճանըն պիր
բարչասը տըրլար , օնլարըն Էէքիւնիւ բանթէիսդլէրին
ալաՏընըն պիր բարչասը օլմուշ օլուպ՝ ինտլէրինտէ
քեաթիֆէի ճիճան Ալաճ օլմուշ օլուր . տէյիլ քի թէք-
միլ Ալաճ . իլաճ ԱլաՏըն պիր գըթասը . վէ պունուն
քէնտիին սէյր ու թամաշա էթմէսի կերէք քէնտիին իՏ-
թիմալ օլտուգու թէպաիլիէթլէրինի վէ կերէք տիկեր
գըթաւընը միւթալաա էթմէք տէմէք օլուր : Լաքին պու
մեզՏէպ՝ քի քէնտի ագըլարընա կիւվէնէն քիմսէլէրին
թէրթիպի տիր . Էախուտ տահա տօղուսունու սէօյլէ-
յիւնճէ՝ Տինտիլէրին իչինտէ պուլուպ գապուլ էթաթ-

« Ինչ սէր է տիպ Տէրան օրմատա գարարաշտըրմայաճագ ։

Վազա պու սաատեթլի վագթա էր զտէն եվէլ
ճէլլատ ութըր վէ խուսպար վէ եաշամանըն կիւճ
լիւյիւ պիգիմ զաթըրմը Տիւլիք տերեճէ ինէ եւթիշտիւ
մէսիլէ՝ օլ հեաֆֆէի ալ իմէնին սաատեթլինէ նալ իւ
հագ օլաճաղըմը պէլի տէյիլ իսէ տէ՝ գապահաթ պիւ
գիմ եալընը քէնտի մէվճուտլուղումուղա ինանմամը

լէրի տիր . աղլէ մուաֆըղ օլմատըղը օնտան տախի ան
նաշըրը քի՝ միմքինի մերթէպէ աչըզ թարիֆիլէ պիլէ
չօզլարը աննայամալար , վէ աննայանլար՝ աննատը
լարընըն իւզէրինէ շիւպէնէ էտէրյէր . վէ պու մեզէն
պին թարաֆտարը օլան միւէլ իֆլէրտէ իթթիֆագ օլ
մայըպ՝ պիրինին սէյլէտիյինի տիկէրի պօզար . վէ պի
րիսի եէնիտէն պուսուս եէլթինտիքտէ՝ մեզէնպէ պիր
եէնի Տիլէթ տէ քէնտիսի վէրմէյէ մէճպուր օլուր : Իճ
թիմալ քի՝ մեզէնպին չօզճա վիւսաաթ պուլմասընըն
պիր սէպէպի տէ՝ ագըլ ալմագ օլտուղու տուր . զիրա
իթիգատ խուսուսու ամմէնին ինտինտէ գատիմտէն պէ
րի էօյի պէլլիլէնփշ տիր քի ագըլտան իւստիւն օլմա
լը : Ֆագաթ իթիգատըն պիր շարթը տահա վարտըր ,
քի Ալլահտան իլհամ ու պէյան օլունմուշ օլմալ . վէ
բունթէիսդիլթտէ պու եօզ տուր , վէ պու օլմայընճա՝
գիւն ինանագլը քէնտի թապիաթըլլա եէթիշէմէյէն
սէրթէղտէ պիր պուլուշ էտէմէզ , ագլըն պուլտուղու
ագըլտան իւստիւն զանն օլունան շէյլէր սաճմ սէօլլէ
րէ գարար վէրիր : Իշիէր աննաշըլմաղ պիր շէյէ ինան
մագ ֆարըլ օլա՝ քրիստոնիսըգ տինինին էօրարլարընա
նէ իշիւն ինանմամալը՝ քի ինսան ագլընըն էրէմէյէճէյի
մատտէլէր իսէլէր տէ՝ իլհամ էտէնի տախի զաթէն ին
սանտան եօզարը օլմալը՝ իլհամ օլունան էսրարըն սա
հիսիլիլինէ պիր շէհատէթ վէ էմնիէթ տիր :

տա ըմբռնի՝ Պիգ թէլէթ օլտուղու մուղտա՝ ինտանլըգ մահվ
օլմազ , ճէտտիմիկտէ գալըր քի քէնտի իարագարընը
քէմալիէթի պէրէթէթիյէ զաթը մաթթագըն հէյալընը
քէնտիլէրինտէ ագո էտիպ նասըր քի պիգ քէնտի թէ
փիքթիւրլէրիմիգի լաթըզընճա դայտ էթտիյիմիլ քէնտըռ
բարչտարընը սագլարըլ . ընլար տաթի էօյէ հըթիգ օ
լունամադլար :

Իշտէ նէնի բանգէիգմիյին թէմէլի վէ տասը պու
տուր . վէ պունա՝ իւճէ վէ իլէրիլէմէյէ մայիլ ֆէյլէ
սօֆլուգ իւնվանը իթլագ օլունմուշ տուր : Հէր նէ
էրլ իլէ վէ իսմիլէ իգհար օլունսա՝ նիհայէթ դարարը
պուրայա պաշ պաղլար : Վէ հէր քիմ քի պու տալ
աճայիպ մէզհէպի թէթիթիշ էտիպ աննամագ իլիւն՝ օ
նուն կէզլէտիյի՝ դարանլըգ մա չալէրէ տաթիլ օլունպ

1. Լաթին պու տա փէք պէլլի տէյիլ : Եհթիմաթ
տոր քի ճիհանուլլաճ տէտիթլէրի՝ քէնտի դաթը հա
պընա թամ մալիւմաթ քէնտի էտիպ փիքթիւտէ էյիմէ սագ
լայաճագ գատար քէնտի թոհարըր էթտիյի միւղաթէ
րէյի օտգւտուղտան սօնրա երթիլըպ ալմա . նանըր քի
միւլէլիթիլէր նաղտըլլարընը սթամբա էթտիթտէն սօնրա
նաղթարընը թրիթարըր : Վէ պու իւճէ ֆէյլէսօֆ
լուղուն տաթի կէտաւերտիլլէր էմճամ պու տէյիլ մի . նէ
փազըթ բէյլամպէր թամլըրլա պիգէ տէր քի՝ զաթը
ժուրիպ էմիլի չէրլիլէ քէնտիլի իգհար էթտիթտէն
սօնրա վաճտէթէ (պիլիյէ) տօղրու տիւրիւլիւպ էն
նիհայէթիւտէ պիլիլիլէ դարար վէրմէյէ մէյիլ վար տըր :

Պու հաշիէի թէթիթի մագամընտա՝ պու պապլա
րըն միւլէլիթիլի իլալէ էթմիշ տիւր . վէ բանթէիթլէ
րին սէյլիմիլի՝ օլ շէթիլ պիլիլիլիտէն տիւարը պ
լունան զաթլարըն մահվ ուճ թէլէթիլի աննաւըր :

Թե՛ քննել վե՛ թե՛ քննելու է թմայե՛ թե՛ համարելու օրմուշ
ուսու , կեօստերսն պիղե՛ եկեր իշ պու խիւլասա թա-
րի՛նի միգտե՛ միւսյալաա եախուտ սատարութեա գուսուր
պէր չէյ վար քոս :

Ե իմո՛ի եկեր պիղե՛ սօրուլուրսա , պեօյե՛ իր
մերուհ համագաթ նաօրլ օրմուշ քի կերէք Նեմցեւ
տանտա վե կերէք տխեր տիարլերտե՛ օլ գատար թա-
րափտարլար պուլմուշ . վե պու թարափտարլարն չո-
ղունուն տախի ագլ ու իտրադ վե մալիւմաթ սահիպի
օլտուգլարը ինքնար օլունմազ , պունա իքի լեսնե՛ ճե-
վարվադ վար տըր :

Պիրինճիսի ապփի քրիստոնեաճա տըր : Վ է վազըթ
քի աւետար ն ըջոզնտ թերպիե՛ վե բերվերտե՛ օլմուշ
պիր քիմե՛ Յիսուս Վրիստոս եփէնտի զին տւնայե՛
թեչրիֆ ետիպ քէնտի գանը պահասըյա եյրեթտիյի
սատե՛ վե տլեա ֆէյլեսօֆլուզու քէնտի քիպրիյե՛ ուտտ
էթմյե՛ ճետարեթ ետեր իսե՛ , օլ գապահալլըն գա-
ֆտօրնտան Սուհուլահ չըգար . վե շու Վլահանի նօ-
մօտուն միւճիւպինճե՛ քի աքէնտինի իւքսեքլետէն ալ
չագլանանագ ա տեմիշ տիր , տիվանէիք չէյթանը կէլեր
օնուն զի հնինտե՛ քէնտի թահտընը գուրար :

Սալիհ քրիստոնեայ պեօլիւկիւնիւն սերֆիրազլարընա
նազար գըլն , քի տիստէն տիւշմէլերի հալնա գապի
միգլի գան ըլա տօլտուրուր : Ի թիգատ գանտարըն տեօ-
քիւլէլիտէն պերի չապալայըպ տեպէլէնտիքլերի մեք-
րուհ չամուրուն իչինտե՛ աճըրըզ օնլարը , նաարլ քի
պիր վազըթ օնլարա թաճիւպ ետիպ հէյրան օլուր ու-
տուգ : թահտըր եթտիքլերի միւնշաաթ՝ զանն ետերսին
քի ճիհննեմ աթեչի ըջոզնտա եազըլմըշ . վե կեօր-
տիլիւմիւլ նէ տիր : Պիր թազըմ միւստիպեթօրզ վե

պիր պիրինի թուծմազ սէօհպէթլէր • շէօյլէ քի •
դուլան հիւլսին մի խըրսլանսըն մը միւշէվլէշ գա
լէր :

Բանթէիզգ մեզհէպինին պու գատար մէյտան
պուլմասընըն իքինճի սէպէպինին թափօիլի՝ այրըճօ
պիր պապուա եազըլմտգա միւհլթաճ տըր :

Պիր էվին պիր եափան ուստաար վար օլտուղու
օլ գատար աշիքեար տըր քի՝ պունու ինքեար էտէն
քիմսէ պուլունմազ : Պու տինեայը եարատան պիր
Ելլաճ վար օլտուղունուն աշիքեարըղը պունսան էքսիք
տէյիլ տիր : Սէ՛ իչին պունա ինանմայանլար պուլու
նուրլար • Իչկեր էվի եափան պիր գալֆա վար տըր տէ
մէնին ալթընտան ինսանըն նէֆօինէ սըղլէթ վերէճէք
թէնպիհաթլար օլուպ օնլարը թուծմազ ֆարզ օլայը
տը՝ օլ էվլէր մանթար կիպի եերտէն պիթէրլէր տէյիլ
խտտիա էտէն փէք չօգ ատամ պուլունմազ իհթիմալ
ըտը • Վասըլ քի ինսանը եարատան Ելլաճ վար տըր տէ
մէնին ալթընտան՝ ինսանըն Ելլաճտ իթաաթընըն ֆար
զը չըգմասը իչին • կէչէն տէհրին ֆէյլէսօֆլարընտա
ինսան քէնտիլիյինտէն հասըլ օլմուշ տուր տէյէնլէր
օլտու :

ՌՕԹԻՆՍԹԵՆԱՆՏՂԸՆ ԻՊԹԻՏԵՍԸ

Վ Ե

Ի ԼԷ Ր Ի ԼԷ ՄԷ Ս Ի

Պու մահալտե մանիքեցիներին ֆասիտ իթիգատը
նը խելասա էթմեք լազլմ կելիր : Պուշարըն ճեմի
մեզհեպլերինին սասաը՝ ֆենալըգ տիւննատե նետէն նե-
շ . թ էթմսինին իւզերինե տեաներ իտի : Այաճ զա-
թէն էյի ոլտուղւնտան ֆենալըգա սեպեպ ուսմաղ տե-
յիպ ախեր պիր խալիգ վար զանն էթմէյէ պիր մա-
պուրիէթ կեօրիւրլեր իտի . քի զաթընտան քեօթիւ
ոլուպ՝ ֆենալըգըն տա խալիգի ոլա : Պուսուռն իշիւն
իքի Ալաճ տերլեր իտի . պիրի էյի վէ տիկերի քեօ-
թիւ , Ալաճ ինսանը րատէի ճիւզիե սահիպի ևարա-
տըպ՝ էտէճէյի քեօթիւլիւքլերէ միւստատե էթմէսինե
ազըլարը էրմեգ իտի : վէ ինսանըն քեօթիւ ֆէյլինտէն
էյլիք տողտուղունու կեօրտիւքլերինտե՝ քենտի ինան-
տըլարը իքի Ալաճարըն իշի պիրպիրինե գարըշարըն-
տա քենտի մեզհեպլերինի չիւրիւտեճէք ոլտուղունու
ֆերգ էթմեզլեր իտի . իլլա քենտիլերի էյի քեօթիւյէ
գարըշտըրմամաղա պիր մուգայէթիք կեօտտերիւրլեր ի-
տի . վէ չիւնքի ինսան ճանը էյի Ալաճտան վէ թէնի
ֆենա Ալաճտան ևարատըլմըլ գանն էտերլեր իտի . վէ
պիր չօճուգ տողմասընտա ճան վէ թէն գուհուրու պիր-
տէն իսապէթ էտեր իտի , օնուն իշիւն էվէնձիյի վէ
թեզէվվիւճիւ մաքրուճ պիր շէյ կիպի մապէյնլըլնտե
մէն ու ծառագ էթմիլլեր իտի :

Պունլար խարիճատ կէօրիւնիւշերիլլէ սատետից
 քիմսէլերի ալտաթմադա զայէթ միւշմագ օյուպ ուղ
 զափուրտա ճարի օյան առ իկերտէն տախ քէտա
 լեր նէ էմալ թուծարար րալ . վէ չիւքի Լվիլ զէ
 մանտ տիւննատան քիւլիկն էլ չէքիւլ Լվիլնմք աւալ
 վերմէյէն կրօնաւորաք չող պուլունուրար րալ , պուն
 լար տախ Լվիլնմյի քրուհ սայմարբըն ճեր քէսէ
 աչիքսր սէյլէմլիպ՝ անճագ Լվիլնմքտէն զաշնաղդ
 լարնա՝ պու կրօնաւորարն Լվիլնմմսին էօգիւր է
 տերլեր իտի . Վէգալէք էթի վէ պալոզ տախ մք
 րուհ սայլպ ԵԼմգլեր իտի . վէ մզՆԼպերինն էօրա
 րնա աշա օյմայանարն՝ ուղպառար իշնտէ միւտ
 տլթի էօմրիւնտէ՝ էթ ԵԼմմյի աշա էթ մշ ճըզնա
 ւորարն , վէ ալէ իւմումսնէտէ չող տէփա հաթթու
 լարնա քրիստոնեալարն էթտէն քէսիլնսին էմալ
 թուծարար րալ . Էագղըն սէյլէմլի , մանթիքի
 լերին պու լքի թալիւմաթըն թթէտգուլար օյ տէ
 րէճէ թէրք էթ մշ տլրեր քի՝ Պ զ ս աւաքալնն ճա
 յից սայաղըն Լվիլնմմք ուխտունու տախ պօզուպ
 կարգ ալաղըն վագլթ Լվիլնմմք վատ էտէն կարգա
 ւորար էլերինէ կէ էր ի է վերիլլեր . վէ աւաքալ
 լարն վագլթընտան պերի ճէմ քրիստոնեալարն լիտին
 տէ մագպուլ թուծուլան պահքը վէ պղը Լկիլցի
 Բարաթընտան ճլմաթմա իշար օյունուշ կիւլերտէ
 էթ ԵԼմմէյի զալալընտար տրու Էէր խուտուտա
 տին սերպէտաթիլթի թարթի էտէն քիւլէլերին քլնոթի
 սէլէֆլերի մանթիլցիլերին թալիմա թընն խուտուպար
 նը թէրք էթմէլերի չող չէյ տէլիլ տլր . Տաշա խու
 ափը վար . Ուղղափառարա պագի աշա էթ մշ ՎԼԹ
 ալէլերն Լվիլնմմսին , վէ սէնէն պաղը կիւլերնտէ

եզիզ'ցի թէնպէ՛հնէ րոյեթ ետէն քիմնէր'նն էթ հէ՛
մէմսինի պիտ' ամ' ան'քեցի'իք էտերի գանն էթ մէք համա՛
գտ'իւնը պի' Ռմ' ան'քետէն տիւ շիննէ պիւմիշէր . մա՛
տամ' քի քենտիւերի էպէն Ռյէ վէ էվէնտիր'նյէ ոյ գա՛
տար մոյ գա՛յէա լքէն՝ պսակը պոյտղը տ'նենպի՛նէ պի' ք
ատէ ո' կիպի թուի'տար . վէ ուղղափառլար պսակ ե՛
կի'ղ'ց'նին ետտի խորհուրդա՛ րնտան պիրի տիր տէյիպ'
Պոյոս առաքեալնն " եվէնմէք մազպուլ շէյ տիր վէ
եաթաբարը պի'ղ տիր ո' տէմէսինի (Եբր . ԺԳ . 4)
տայիմ ճուկէյէ զիբր էտէրլէր : Վէ գարապանա իս
թիլալ վէ տին գայիփիկի վէր մէք իշին էթ հէմէմյէ
Պոյոս առաքեալնն թէնպի՛հնի ունոթմուշ օրուպ'
(Լուսիմ . ԺԴ . 24) խասթէլիք էսնաւնտա հէքիմ
թէնպի՛հնէ էթտէն փերհիզ էթմէքտէն պաշա փեր
հիցի տիյիէմյի ճայիզ կէօրմղլէր :

Եւծագ սուրբ հայրապետլը մանիքիցիլէրէ գարլը
եաղաղլարնտա պի' պաշա եօլ թուի'տույար : Տէ
մէտիլէր քի՛ սիզին մեզ հէպիսիզէնիպէթ պի'գտէ հէր քէն
մուրկապա՛ եվէնմէյի՛ վէ կիւն քորդը էթմէյիպ հէր
կիւն էթ եէմլի . իյա եվէնմէյի մէքուհ տայմաղլա՛
եվէն մէք էվէնմէքտէն մազպուլ տուր տէմէն ն փաղ
քունը . վէ էթ թամալ մէքուհ տուր տէմէլէ պսղը
փաղլթ նէփսնի գըմագ իշին էթ եէմէմնին փար
նը կէսթէրտիլէր : Սուրբ () Էստի'նոս՝ քի պ ո փա թ
մտիքիցի մեզ հէպին տուգաղնա տիւշիւշ իւտիւ վէ
օնարն հէր պիր թալիւմսթննա աշնա լար . ս ն ոյ
ց լէրին փաւտոս նամ պէոյիքլէրիյէ " ւպ " հա ե ի
նին քիմապլնտա պու մատտէի էյի՛նէ աշնա :

Պու մեզ հէպին իւշ տէ մ խուսիէ ի ք պ
Թալիքիէ Թարափտարլարնն աբ ԸԸԸԸԸ Ը Ը Ը Ը

վէլա . սէօյլէիշէրիստէ պիր շիրինիք օլուպ՝ Բէքէլ
լիւմէրինի տիշնէյէն մուժլապա սէօյլէիշէրիշտէն ալ-
տանըր վէ պիրտէնճէ տէրունտէն օնլարա պիր մուհապ-
պէթ վէրիր իտի . վէ պու՝ սուրք (Օ) գոստինոսա վուգու
օլտու . նաւըլ քի քէնտիսի Իլիլաֆ — Խոստովանու-
թիւն — քիթապընտա թարիֆ էտեր (Դ . 1) . վէ պու
ազիզ կիպի ագլ ու հերասէթ սահիպի պիր քիմսէի
ճէլպ էտէ պիլէնլէր տահա քիմլէրի՝ ճէլպ է-
տէմէղլեր : Իքինճի , տիկերինէ քերիհ կէթրէն
էսրարլարը կիզլէմէյէ էյի ուսթալըզլարը վար ըտը : Լճ
լէնմէքտէն իճթինապ էտէրլէր սէ իտի տէ՝ տիւրլիւ
քիսլիքլէր իշէրինտէ օլուր ուտու . անճագ տէյիլ սալթ
տիշարտան քիմսէ , իլլա քէնտի իշէրինտէն տախի Դա-
լէպէ տէնիլէն սընըթը պու կիպի աթլէրինի փէք գո-
լայ տույամազ ըտը : Օլորա նասըլ քի էվլէլճէ իշար
օլունմուշ տուր՝ մանիքեցիլէր իքի սընըթա թագսիմ օ-
լունտուրլար ըտը , պիրի Դալէպէ վէ իքինճիսի Բիւլլէ-
խապ եախուտ սէյլէ . վէ պիր դալէպէնին տիւրլիւ
թէճրիւպէրիլէ հըթի ի էսրարէ միւզթէտի՝ օյմասը
սապիթ օլունմատըդճա՝ քէնտի միւնթէխապլարընըն սը-
րասընա ալմազլար ըտը : Լճի պիլիքլէր իտի քի՝ օլ կիզ-
լի սապլատըզլարը Ֆէյլէրի աշիքնարէ չըգսա՝ ճէմի ա-
լէմ քէնտիլէրինէ խասիմ օլուր . վէ քէնտիլէրի հէր նէ
գատար խօշկիւ վէ շիրինգէպան օլալար՝ քիմսէյի ալ-
լայամայաճազլար ըտը :

Իւշիւնճիւ ուստալըզլարը՝ քէնտիլէրինին մանիքեցի
մէզհէպինէ մէյեալ օլտուզլարընը քիմսէյէ պիլալիրմէյէ .
րէք ուղղափառ կէճրիւնիւպ ուղղափառլարըն մէճիսիւ-
նէ վէ եկիդիցիլէրինէ տախի պիլաֆիթուր կիրիպ չըգ-
մալարը : Եկիդիցիստէ բանադրանք առէտի վար , քէնտի

դասպուլ էրմէտիյի մէջհէպէ զահիպ օյադարը ճէմաւ
 թա տուլուրուր . օնյար տախի օնտան սաղընմայր քէ
 տիլերինէ ֆարիզէի զիմէթ ատտ էթտիքտէս սանրա
 հերետիկոսյարըն օյունու պիթէր . ճէմաթ օնյարա
 գուլազ վերմէզ . օնուն իչիւն պաղարլար քի բանդարանք
 ալթընտա օլանլարըն էլիլլէ իշ կէտրիլմէզ . կիզի քիմ
 սէլէրի քէնտի մէզհէպլէրինին չավ օլմասընա ալեթ
 գուլանլար . քի մանիքնցի օլտուղյարընը քիմսէ պիլ
 մէլէրէք վէ իշ պիլիր վէ քիթապ աննար ատամ տըր
 տէլէրէք նաս օնուն սէօզլէրինէ չափուզ գաքըրըր . Վէ
 պունտան աննալըր քի՝ պու միսիլլիւ քիմսէլէրին իչինէ
 բանադրանք ասլա ույմազ . վէ պիր քիմսէ հէր յէ գա
 տար քէնտինի եկեղեցի էփատը տէյիւ պէլլիլէթմէյէ
 օարֆի հիմմէթ էտէր իսէ տէ՝ եկեղեցի իթիգատընա
 գարջը աղղընտան պիր սէսհպէթ չըզար չըզմազ՝ եկեղե
 ցինին ըէիսի օլան եպիսկոպոս օնու բանադրի՝ էտինճէ՝
 օնուն տախի նուֆուսու զըրըրըր վէ իշի պիթէր . Պու
 նուն իչիւն տիւր քի ճէփ ֆասիտ մէզհէպ սահիպլէրի
 բանադրանքտան իւրքէրլէր . աէյիլ քի հազ թարաֆըն
 տան էօյլէլէրէ մախսուս պիր դազէպ կէլիր տէյիւ , իլ
 լա մէրամարընա էրմէնին վէ թարաֆլարընը չօղալթ
 մանըն եօլու գաքանըր տէյիւ . վէ պու սէպէպուն՝
 պիր քիմսէի բանադրէլ էթմէք առէթիսի եկեղեցիտէն
 դայարըմաղա էփէյիճէ զայրէթ էտէրլէր . Վիզիճէ ֆա
 սիտ մէզհէպ էյրէտէնլէր չօզճա թարաֆտար , ճէլպ է
 տէ պիլմէք իչիւն եկեղեցի տախիլինտէ դայարլար վէ
 օղղափառ սընըֆընտան այրըլազլար ըսա , վէ սէյլէ
 տիքլէրի թալիւմաթ եկեղեցինին իթիգատընըն մուղա
 յիրի օլտուղու աննալըլտըգտա՝ եկեղեցի ըէիսինին բա
 նադրանքըն օնու ճէմաթա իլան էթմէք առէթի թէրը

այսինմասրնս տեսնորէս զյուրաբոս՝ քենտի թարաֆա-
րոնս՝ զիւր չաղ ճաշն՝ վէ ստատն ոն քիմնէր զաղանա
պիւրէնքերի հէր զնապէտն տոն տիր։ Այլ պու թարիֆ
էնտիյի իզ մոխուտն տէրտէն պիւրն՝ զիւր վէ իւ չիւն
ճիւսե բոմէտքանիւրն հէր սրնոքնուտ պուլունուր
իքնն՝ մոխուտն տէր տիր քի մոպէնքերն տն ուրիւ քէ
թիւիւ քիւր ոլու պիւրի սաղլամաք վէ տէրիւն իւ
միզ վէ էնիւ ընդ քիմնէ կէորիւնէք իտն , պաղը բր
թէտքան սրնոքնուտ հալա պու կիւնէտէք պուլունուր
տէյիւ նապէ տէնիւր վիր :

Այսպէս ուսմաւ ըզարն սայէսինտէ պու մէզ հէպ
հէր նէ պատար իսմէն տմէյէ տուու ուստ տա , չիւն
մանիքիցի իսմէն քիմնէ պապուր էթմէլ իտն . պու
ճիւ վէ իլէ տէփամ էտիպ արթմալուտ սլուու : Միմսն
պուլուն մուգիմ բուս իմէրաթորու : Ենստուտ , քի
Վալիկիցն սինազոսունա խտսիմ ոլուու զու իլէն իւ
վար իւն աշնա ոլմայան պաղը քիմնէլէր մա պուլ պիւր
քիմնէ կէորիւնիւ տիր , վէ հիւստնիւտն իմէ
բաթարուն զէվնէսի թիւրորա՝ պուկարա աշիքիւր
թէտա հուպ էթմայէր : Հիւստիւտ իմէրաթորուն կու
նիւնտէ , եանի նէտինն՝ տէհիւրտէ , պու մէզ հէպուար
լար հալատանտա գուհր էտիպ՝ քենտի պալարը ուսն
Պօղոս նամ պիւրիսինն իսմիյէ Պօղիկիւն տէնիւր :

1. Պօղիկիւնարը աշտէմնէ պիւրիմ հալ քիթապ
լարընտն ալարաթ թարիֆ էթմիլ իտն տէ՝ Պօղիկիւ
բուս միւրիւ խէրտէն ալարաթ պուկարըն հալարուն
պաղը մալիւմա իլալէ էթմէս , իլէն պուլուն քէլամ
լարընն սրնալունտն պու բարչալը չգարմաք իսմէ
մէպիք :

Վէ պու Պօղոսն Կոստանդեն վե Սարգիս նառ իբի
տե արգատ շարք վար ըտը . Եւ ասը մահալ զապիմ
լերինն գոյի ինդիտեն . Կախուտ քրիստոնէս քոտան
ժարիւմ տիկեր տեղ ինտեն արգու պուլարայ՝ Եի Էյի
գու վիկի քեայ ելմտիլեր . Վի փորտ իմբերաթմար տա
իսի պուլարա իմարտի ըտը . վե աղ վագ իմն ինտեն
իչի ու տեկեմե աղտըսարքար քի՝ Վասիլ իմբերաթմարուն
զեվմե տի իմեռ քրա իմբերաթմար ցու պուլարա միւլ քի
Էիմենտեն ինտ . Ճ Էիմեք մերաթմար պուլարա պուլար քի
տիկերինն այրըմա չէ՝ ք Կախուտալ . վե տե ինտ
քերինն գուլա տիլ Կա ապրանմադա տա իսի միւլ ինտ
տիլ պուլունտուլար :

Վասիլ մակիգանացի իմբերաթմարուն Կախուտեն
Կանի տոգու զուճու տե Տրինան տեկերիտե պու մու
Տարեպե չէտ տ օլտու . Տերեալ կուար իմբերաթմար
քերինտեն Տարըմա քիմե Է Էսի տախի իմբերաթմար
յարը ինտ Վասիլ իմբերաթմար Էսի տախի իմբերաթմար
զոմննտա Տերեալ կուարուն մերանը պան Տեվր Կ չէն
րինն տիկերիտե Պիտրոս նառ պիլինն Է չի կետուար .
վե պու քիմե օրտու պուլունտուլա տախի Է ճե
տրգ քաթ իլա պուլիկիտիարուն մեղ Տեպինն անապըպ
Պուլարիտան տրք Կախուտունա իմբերաթմար Էյեարքի
պիլ մերաթմարունա իմբերաթմար իմբերաթմար Էյեարքի
նապե պեր վեմ Տի պալա իբի Կախուտը իմբերաթմար
րինը վե Տի կախուտը գապուլ Է իմե տիլ ինտ վե
մերաթմար Է իմեք Էրի վագըմ քենտիկերինն Կ չէմեք պա
պընտա գուլունտուլար ուսիմ տըլլարինը վե տ կեր նի
չունէրինն իգու Տեն նաղ Էտիպ մախուտեն չուլարը
տախի տեպեր քի իմբերաթմար չըգարմալ տիլ . Կա
նի Սուրբ Խաչեն չըգարմալ քիւլլենն ուստ Է իմե

լերին, քի Քրիստոս էֆէնտիփին խաչա չըզըզ էօլ
մէսինի գապուլ էթմէտիքլերինին իճապը տըր, բրօդէօ
թանկար՝ քի Լէֆէնտիփին խաչա չըզըզ պիզիմ խէշա
սըմիդ իչինն էօլտիւյիւնիւ գապուլ էտէրլէր, սուրբ խա
չըն նշանընը գապուլ էթմէտիքլերի նէ՝ իչինն օյա
Պաղօ միլէթլէր վար տըրլար, Եղուան կիպի,
քի շիմտի քրիստոննայ տէյիլլէր, լաթին սուրբ խաչըն
նշանընա րայէթ էտիպ չօզ վաղըթ իսթիմալ էթտիքլէ
րի՝ պուներն քրիստոննալարտան ազմա օլտուգլարընա
նչուն իօու իօուլմուշ տուր, Բրօդէսթանկար տախի Լէ
ֆէնտիփին խաչա չըզմասը հագգընա մանիքեցիլերին
Փասիտ իթիգ տլարընր իէրք էթմիշ իթէն սուրբ խաչ
նշանընա րայէթ էթմէմէլէրի մանիքեցիլերտէն գալմա պիր
էսէր տիր, Սանիքեցիլէր սուրբ Ըստուածածինէ տա
խի հիւրմէթ էթմէպլէր՝ վէ Ըստուածածին տէմէզլէր
իտի, չիւնքի Լէֆէնտիփին սահիհ թէն ալմըշ օլտու
ղունա ինանմայըպ՝ տիւննա իւզէրինտէ ինսան շէքլինտէ
կէօրիւնմէսինի հալընըզ հէյալ կիպի պիր շէյ զանն էտէր
լէր իտի, Բրօդէսթանկար տախի սուրբ Մարիամ կոյսա
Ըստուածածին լուզէթինի թէնտիպ կէօրմէզլէր, վէ
նիստորական օլմատըզլարընը տա ըսրար էտէրլէր, էկէր
պու պապտէ սահիհէն Վիստորա թէվապի տէյիլլէր ի
օէ՝ իւզլէրլէրինտէ մանիքեցիլիք էսէրի թաշըրլար:

Սուրըրլարըն մասունքունա օլան րայէթի տախի կէ
րէք Մանիքեցիլէր վէ կրէք պօղիկնանկար ուտտ էտիպ՝
պու րայէթի էտէն ուղղափսոյարա պուլմիքէսթ
տէրլէր իտի, նասըլ քի հալնա բրօթէսգանկար տէ
մէքտէ տիրլէր, Հաթտա Ս. Օգոստինոսա մանիքե
ցիլէրին Փաւստոս նամ ուլուսու պու գապահաթը
գօտուգտա՝ Ս. հայրապետ հալնա պու կիւննէտէք պու

միսկընէ ի Բիթիւրայէ ուղղափառյար թարաֆընտան վէ-
րիկէն ճէվապը սէօյլէտի . պիղ տէտի . « սուրբլարըն
գերեզմանը վէ մասունքլարը իւզէրինէ սեղան եւփար
վէ իւզէրինտէ սուրբ պատարագ էտէր իսէք տէ պա-
տարագը օլ ազիզլերէ էթմէյիլ . իլա օնլարըն զալի-
քէթինէ պէնդեր օլմագլոգ հազմէսինէ կէլմէք վէ օնլա-
րըն սէվապընա իլհագ օլմագ , վէ ալէլ խուսուս՝ օնլա-
րըն տուսարնտան իմտոտ պուլմագ իչիւն տիւր : »
Ի Բիթիւրա նէ գատար էսքի իսէ՝ ճէվապը տախի օլ գա-
տար էսքի տիր . վէ էկէր ի Բիթիւրա էտէնլէր ճէվապըլա
իսքնաթ օլտալար ըտը՝ շիմտի պու սէօհպէթիւր օլմա-
մալը ըտը . լաքին եկիզեցիտէն այրըլնլարըն արաորըլ՝
եկիզեցիէ հագըլը հագսըլ գապահաթ պուլմագ տըր , նէ
գատար ճէվապ վերիլսէ գուլապըլարընա կիրմէլ . օնուն
իչիւն վերիլէն ճէվապըլար օնլարը իսքնաթ էթմէք իչիւն
տէյիլ . ուղղափառ սատէտիլլերէ օնլարըն ի Բիթիւրաբ-
նըն պիհուտէ օլտուղունու աննատըլ տուգաղլարընտան
տագընտըմագ իչիւն տիւր :

Սանիքիցիլէր պու միսկընէ ի Բիթիւրալարըլա սատէ-
տիլլերի այտատըլար վէ թարաֆտարլարընը չօղալտըր-
լար ըտը . Իմրէրաթ օրուն էլչիսի Ակտորու հիվոկոսէ
օլտուղու էյամտէ տուլտու քի՝ օլ կիւնլէրտէ Պուլկար
միլէթի եէնի քրիստոնէայ օլմուշ օլտուղլարը միսնաի-
տիպէթիլլէ տինճէէ տահա փէք էյի աշնա լմտողըլա-
րընա կիւվէսէրէք՝ քէնտի մէզէսլէրինի օլ էօյքէէ տա-
խիլ էթմէք իչիւն մախսուսէն քարոպիլլէր եօլամագ՝ պիւր
մէճիլլէրինտէ գարար վերիլլիլ : Պուլկարթիմանա հէն
ճիվար օլան թորակիա պէտէլէրինտէ պօղեկիանլէր վար
ըտըլար . վէ պուլկարիսգան իչիւն տախի զօրլու ո բ
ուտու . պունուն իչիւն մէղքիւր Սեքեիսը Պ՝ տ ո զ՝

այսինքն անկարեն նազկնի Պուկարիսդան արքայիսկրպու
սունա խիթսպ էյլէտի : Ընճագ հէր նէ գատար տըգ
գաթ օլունտու ուսա՝ մէզհէպ օրայա տախիլ օլտու .
վէ քեօքլէշիպ Եւրորանն տիկէր այալէթլէրինէ տա
խի օրատան տաղըլտը : Ալէ պունուն իչին իլք վա
զըթլարտա Եւրորանն չօգ մահալէրինտէ՝ պու մէզհէպ
Պուկար մէզհէպի իսմիյլէ թանըլըր ըտը :

Հ Ի Ք Ե Ս Ց Է

ՓԻԼԻՐ ՎԷ ԼՈՒԻՍԷ

3

Պայրը պէդիւտէր :

Պէնի մէքթէպէ եօլատըգըրը վագըթ Լուիզայը
տա պիր տիւքնանա չըրագըղա վէրտիլէր : Օնտան սօն
րա սէնէլէր կէչտի , պիր պիրիմիզի սէյրէք կէօրիւր իւ
տիւք . վալիտէսի էօլտիւ . վէ պէնիմ հիչ վագիթէմ օլ
մատը . տէյիլ խօրեաթըղըմ իչին . իլա՝ էօրիւմ նէ
օլտուգունու պիլմէտիյիմ իչին : Ալ պիտէմ մէրհոււմ
խըզմէթճինին զիքրի իչին սայ , տէրունինտէ գըգա
մուհապպէթի օլտուգու իչին սայ , Լուիզայը էվէ ալ
տը : վէ էօքսիւզ գըզճըղազ չօգ կէչմէտի պիզիմ էվին
գըզը կիպի օլտու . ագըլըլըզ վէ իչկիւզարըլըզ վէ
տայըմ չէն թապիաթը՝ էվին իչինտէ ծնու իպթիզալս
պիր գաթ էթտիլէր : Օն պէշ եաշնա տօղրու վար
մըշ ըտը . անճագ կիւզէլ մի իտի , պէն օրալարը փարգ

էտեճէք սրբատա տէրի իտիմ, Սէքթէպտէ Եօփեր-
կէշերմէ՝ զաթէն մալիք զառուզում էյի ակապըմա խա-
լէլ կէթիքմէյէ պաշամըշ կիպի իտի՝ :

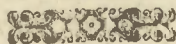
Գրգ ըլա պէնիմ մապէյնիֆգտէ րութպէճէ նէ
ֆարգ օլտուզունու աննամաղա պաշատըմ. վէ պէնիմ
իլէ բէք թէքլիֆիզ կէօրիւշիւպ, Էֆէնափիմ, պէշիմ,
Էալ լէլիլիշ տէյէճէք Եէրինէ Պիլիլ, Էն տէմէսի կիւ-
ճիւմէ կիտէր իտի. հաթտա պիր տէֆա պունուն ի-
շիւն քիւսմէյէ տէ ութանմատըմ, խորսըմտան քէյֆի-
մի տէ պօգտում. չիւնքի Ղուիգա տույտու ուսա՝ պէ-
նիմ օնտան պէքլէտիյիմ թալթիֆ լուզէթլէրինին Եէրի-
նէ մալրո-բ վէ մէ-լիլիպիլ լուզէթլէրինէ լայրգ պու-
քունմուշ կէօրտիւմ քէնտիմի, Վալիտէմէ սէօյլէտիմ.
լաքին օնուն զահգահայրլա Եիւզիմէ կիւիւպ զէթլէն-
մէսի պէնի զիատէ խորսլանտըտը. Էն նիհայէթիւտէ՝
պէնիմ սինիմտէ պիր մէքթէպ արգատաշմա աշտըմ.
վէ օնուն սէօյլէրի պէնիմ ֆիքրիմէ զիատէ ույլուն կէ-
տի, Ղուիգատան ուզաք տօլաշմաշա. վէ հաթտա
սուֆրա պաշոնտա պիլէ Եանընտա. օթուրմամաղա վէ
պէրապէր լազըրտը Էթմէմէյէ գարար վէրտիմ, Էն-
ճազ պիր կիւն Էվին իշինտէ կէղէր լքէն Ղուիգանըն-
իշէտիյի օտանըն. Էօնիւնտէն կէշիւպ՝ իշէրիտէն պիր
կիւլմէք սէսի իշիթտիքտէ գուլապ վէրտիմ քի՝ մէքքիւր
մէքթէպ արգատաշըմ Ս. Ճազ հազընթիւրի, քի տա-

1. Պու հալ օլ մէքթէպիւրտէ օլուր Էքսէրի՝ քի
չօճուզլարին ախլազ ու. մէշիւպինին թէրպիէսրինէ պա-
յըմաշարտաք քէնտի քէյֆիւրինէ պրօգըրպ Եալթըշ
իլմ մէշքինէ մուգայէթ սլարաք՝ Եալմաշ Եալմաշ ֆիլի-
պօգուգ ալիմ Եէթիլտիւրիլէր :

դի տէրունումուն օնա աչըպ Լուիզայըս կէօրիւշմէմք
նասիհաթընը արմըշ ըտըմ, վէ հալնա սէօղիւնիւ տիւ-
նէմքտէ իտիմ. քէնտիսի օլ գըզա խուլուս չագմագ
մէրամընտա օլուպ օտասընա կէլիշ. վէ օնուն հագգը-
նա պէնիմ քէնտիսինէ եթտիյիմ շիքեաէթի օնա նագբ
էտիպ՝ կիւլիւշէրի պէնիմ իւղէրիմէ օլտուղունու գու-
լաղըմ ըլա իշիթտիմ. Օլ վագըթ ֆիքրիֆի տէյիշտիր-
տիմ. Լուիզայըս եալաշ եալաշ պարըշմաղը վէ էն նի-
հայէթինտէ օնուն ուլա մուհապպէթի պաշդա սուրէ-
թէ չէփրիպ պիղիմ Մ. Ճագտան օնու սօղութմագ
եօլու թութտում. Տրագաթ եա քի Լուիզա պանա զի-
ատէ կիւճէնիշ քէնտիսին թէքլիֆսիղլիյինէ տարըտը-
ղըմ իշին, եա ֆիլ վագը պէնիմ թափըմտա պիր ալըգ
չլթալըղը կէօրիւշ. քի պէնտէն սագընը ըտը. Ճագ-
տաիսի պունա հարտըմ էտիպ՝ կէօյա քի պէն Լուիզայը
պաշտան չըգարմայա տօլաշը յօրում կիպի վալիտէմէ
աննաթմըշ. վէ փէտէր վէ վալիտէ՝ կէրէք Լուիզանըն
ըռզընը վէ կէրէք խանէփիղին օնուունու վիգայէ եթմէք
իշին պէնի հանլարընտան տէֆ եթմէյէ գարար վէրիպ՝
հէքիմիք էօյրէնմէք վէսիլէսիյէն պէնի փարիզէ կէօն-
տէրտիլէր. Վէ օլ վագըթտան սօնրա Լուիզայը իւր
կէօրմէմ Վէնսան բանայըրընտա օլտու, նասըլ քի
նագլ էթտիմ :

Պէն փարիզէ կէլտիքտէն սօնրա Ճագ Լուիզայը
ալմագ ֆիքրինի գարարլաշտըրմըշ : Լաքին պիր տիկէր
ղուհուրաթ օնուն հիւլիասընը պօշա չըգարտը : Լու-
իզա բիանօ չալմագ էօյրէնիշ իտի. Լաքին չօգտան պէ-
րի չալմաղա մինասիպէթ վուգու օլմամըշ օլտուղուն-
տան բիանօ պօզուլմուշ վէ թամիրէ միւհթում օլմուշ :
Պիղիմ օթուրտուղունմուշ էվին պիր տաիրէսինի աէ :

ալծը սենտեն պերի Մօգեր նամ պիր վեննալը քիրա-
լամը, վե քենտիտի ուստա բիանոճու : իշինե կիւճինե
մուգայետ , սիննի եիրմի պեշ եիրմի ալծը եաշնտա
եաղըզըզը վե ըզգէճի պեր տէլի գանլը . բիանո թա-
միրի իշինե հալիյէ պունա խապեր վերիլմէսի լաղըմ
կէլտի : Պու տէլի գանլը կէլիպ թամիրի էթտի . վե
Լուիգայը տախի իլք տեֆա կեօրմէսի օլ մինասիպէթ
իյէ օլուպ . ալծը սենտեն պերու պիր էվտէ միւթէ-
մէթին իքէն օրատա էշյէ գըզ վաթ օլտուղունու տա-
խի պիլմէսի քենտինե հայրէթ կէթիրտի . վե պուն
տան՝ գըզըն ըզգէճի վե թէրպիէյի նատիտէ վի միպի
պուլունմազ պիր դաթ օլտուղունու աննայարագ՝ գըզը
քենտինե ալմադա մերամ էթտի . վե պիր թագրիպ
գըզըն տախի մերամընը քենտի ըէյինե մուղայիր պուլ-
մամասըլա ճեսարէթ ալըպ փետերիմէ վե վալիտէմէ
նիյէթինի աննաթտը : Պունլար էօթէ պերի սօրուշտու-
րուպ Մօգերին հագընա մետհաէն դայրու պիր շէյ ի-
շիթմէյէրէք՝ գըզըն ըէյինի տախի սիւալ էթտիքտէն
սօնրա Լուիգայը Մօգերէ վերմէյէ գարարաշտըրտըրա :
Պենիմ ֆիքրիմտէ Լուիգայը ալմազ վար ըտը ըսա տա՝
ժապըն էթտիյի խայընըզա կեօրէ օնու պօշա չըգար-
մագ մերամըլա ըտը . Լուիգանըն Մօգեր իլէ պսակել
օլմասընըն խապերի՝ ժապըն շապա եաթմըշ օլմասը միւլ
հազասըլա պենի թէսէլլի էթտի :

ՀԱՎԵՏԻՍԵԹԻ ԹԵՂՈՒՄ

Ֆրանսանքն Եռա շէհրինն Սօխէրէ նամ զաղբն^ա զասը եազար, « Թոմա Վսոնէյլ տէֆշ, Երիտոտէք վէ օնսն թէվապիսի նէ տերլեր իսէ տէսինլեր, թիւ թիւն Ելլահանի պիր շէյ տիր: վէ ասլա միսլի եօգ տուր: Փագաթ պունու սէյ, Եմէտէ Վսոնէյլին ասլահազգը եօգ, զերա հէր կիւն Եռա իչինտէ պիր թագըմ չօճուգ՝ աղըզլարնտա եւ պիրեր քիւչիւք չուպուգ եւ՝ ձիկարա՝ սօգազտան սօգազա տէտիրկին կիպի կէզ տիքէրինի կէօրիւր իւզ: Չօճուգ կէօքօիւնէ զարարլը թիւթիւնիւն միւպթէյասը օյանյար պէնզլերին սօլուգլուդունտան վէ ճէհրէլերինտէ կէօրիւնէն մէիլիքտէն զօյայ աննաշըլըլար: Էլկեր Ժան Վիքօ՝ պէյլէ Եօլիւմ տէրէճէսինէ եապլաշմըշ չօճուգլարը կէօգիւ իյէ կէօրէ իտի՝ թիւթիւն ֆիտանընր իլք սիֆտահ Ֆռանսայէ տախիլ էթտիլինէ փիւշման օլաճաղըտը: Եագըն կիւն լէրտէ պու սայկըսըզ չօճուգլարն պիրինի պիգէ կէօլ թէրտիլեր: քի օնտան Եօթէյէ մէֆիլ շէյ օլամաղ: Միւտէմի պիր ինճէ հիւմայէ տիւչար օլարագ կիւն տէն կիւնէ սօլմատա վէ ճէմի ապլարընըն գուվվէթի թէլէֆ օլմատա օլուպ՝ միւշթագ օլտուզու քէյֆ քէն տի Եօմրիւնէ գաստ էթմէք իտտիասընտան պաշգա շէյ տէյիլ: քէնտինէ զէհիր ալմըշ, քի իճրասը կէճ օլուր իսէ տէ՝ Եօնիւ ալընմազըտը: Օլ տէրէճէ զայիֆ, քի թէշոիհ Եյրէնէնլեր Եյլէ պիրիսինի կիւճ պուլա պիւ լիլըլեր: Պունա նէ՝ իլաճ օլա պիլիր: Վէ վագըթ չօճուգլարըն քէնտի րէյիլլէ Եօմրլերինէ գաստ էթմէսինէ օնլարըն փէտէր ու վալիտէլերինի րիզալերիլլէ կէօգ

Թումնու չ կէօրիւր իւզ, արդու էտերիզ քի մինասիպէ՞լ
 յի պիր հոմոս ուլա պէօյէ զավայլ չօճուզարա թիւ-
 թիւն սաթմազ հասագ օլունն: Պիր արբա շէքերի չու-
 պուղու ծնորա չօգ շիյատէ մինասիպ տիր: 77

ՏԷԼ ՔԷ ԿԷՆ: Տիւնեանքն հէր թարաֆընը կէզէն
 ալիկէրին թէճէսիւսիւնտէն քէշֆ ու պէյան օլունմուշ
 տուր, քի շիմոիքի վազըթտա րուի զէմնտէ տիւրիւ
 միլէթիէր մապէյնինտէ իսթիմայ օլունան լիսանլարըն
 քայրսը 3064 է պալիզ օլունմուշ տուր. վէ պունլարըն
 587 առէտի Իւրորատա, 937 առէտի Լսիատա, 276
 սը Լֆրիգատա, վէ 1264 իւ Լմերիկատա տըրար:
 Պու լիսանլարըն քէօքիւնէ վէ պիր պիրինտէն զուհր
 Քթմէսինէ նազարէն սայըլարը զայէթ էքօիլի իսէ տէ՝
 հալընըզ պիր լիսանըն՝ սնտան չըզան լիսանլարըն հիչ պիւ-
 թիսինի աննամայաճագ գատար մապէյնլէրինտէ ֆարգ
 զուհր էթմիշ տիր: Սէսէյա, պու սայընըն իչինտէ
 Վալիանճա վէ Սրաննօրճա վէ Բօրգուքէշճէ լիսանլար
 Ճիւմէսի Լաթինճէտէն չըզմա ըսալար տա՝ հալընըզ Լա-
 թինճէյի պիլէն պունլարըն հիչ պիրիսինի աննայասազ:
 Ղասըլ քի Վիւրտիստանտա քիսին Հատախ սյալէթիւ
 նին, վէ Էճէմ էօհտէսինտէ Էգուլիս վէ Զըղնա մէմ
 էքէթլէրինին լիսանլարըն հէր նէ գատար Հայճա ըսա՝
 պիղիմ թարաֆլարտա միւսթամէլ Հայճայը վէ գրա-
 քարը տախի պիլէն պու Հոյճալարը աննայամազ: Վէ
 պէօյէլիյէ տիւննատէ լիսանլարըն սայրսը չօղալմըշ
 տուր:

Սէզհէպլէրին սայըսը տախի պունուն կիպի տիր:
 Տիւննատէ պինտէն զիատէ մէզհէպ վար տէյիւ հազըն:

միշտ տրո՞ւ լաքին պուշլարըն ճիւղէսի պիր սահի՛հ տին՝
տէն ազմա տըրյաւր . վէ հէր պիրի՝ իթիգատնամէ թագ-
րիրի ճախզ օլան մատտէլերին պաղըլարընըն իւզերի-
նէ ան պէ ան զուհր էթմէ իսթիլաֆտէն եախուտ իլա-
վէտէն նաշի տիր :

Հէփիմ վէ խաւիէ սահիպի : Լաքի դագեթալարըն
պիրինտէ նագլ օլունուր քի . քիպարըն պիրինին զէվճէ-
սի աղըրճա խասթէ տիւշերէք՝ հէքիմէ խապեր կէօնտէ-
րիլտի : Հէքիմ կէլտիլինտէ խասթէյի կէօրմէղտէն էվ-
վէլ պիր տէֆա էվին հալնի կէօղտէն կէչիրմէ իլէ՝ էվ
սահիպի քէնտի զահ.թիլայն պէտէլնի էօտէյէճէք դա-
տար վարիէթիւ օլմամալը գըլյաս էտիպ՝ լաֆ սըրասըն-
տա ուսուլուլա մատտէյի աննատըր : Լաֆ սահիպի տեր .
ֆիքրիմէ գօմուշ ում.քի՝ գէվճէմի կերէք սաղալթսան
կերէք էօլտիւրսէն . սանա 5 թանէ ինկիլիզ լիրասը վերէ-
ճէյիմ : Հէքիմ պու թահուտա էմին օլուպ խասթէյէ
պագմաղա պաշար . լաքին խասթէ իլէթտէն պաշ գուր-
թարամայըպ պիր դաշ կիւնտէն էօլիւր : Վիր դաշ կիւն
տահա կէչտիքտէն սօնրա հէքիմ՝ խասթէ սահիպիյլէ
էթտիքիւրի գալի իւզերինէ 5 լիրայը իսթէռէյէ կէ-
տիքտէ . խասթէ սահիպի սօրար . գարըմը սէ՛ն մի էօլ-
տիւրտիւն . խաշըր . տեր հէքիմ : — Լաշ, սաղալթտըն
մը : — Խաշըր . իլէթի զալիպ կէլտի , պաշ գուրթա-
րամատըր : Օլ տէմ խասթէ սահիպի ճէվապ էտեր .
սէնինիլէ գալիմիզ օ՛ ուտու քի՝ գէվճէմի սաղալթսան
տա իւճրէթինի վերէճէյիտիմ , էօլտիւրսէն տէ . սէն քէն-
տի թագրիրին միւճիւպինճէ , սաղալթաւմատըն վէ էօլ-
տիւրէնի տէ սէն տէյիլ սին . պէնիմ տէ սանա պիր ագ-
ճէ պօրճուլմ եօգ :